

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра статистики та економічного аналізу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Дека́н економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
"28" серпня 2024 р.

"СХВАЛЕНО"
на засіданні кафедри статистики та
економічного аналізу
Протокол № 1 від 20 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
Андрій МУЗИЧЕНКО

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОП «Міжнародна економіка»
Гарант ОП

Олена КІРЕЙЦЕВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Міжнародна економіка
Факультет (ННІ)	економічний
Розробники:	доцент кафедри статистики та економічного аналізу, к.е.н, доцент Анатолій ШИШ

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Економічний аналіз»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>	
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	6	-
Лекційні заняття	30 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	- год.
Лабораторні заняття	-	- год.
Самостійна робота	60 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів сучасного аналітичного мислення та системи спеціальних знань з теорії, методології та практики економічного аналізу.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань в галузі теорії і практики економічного аналізу, чіткого уявлення про зміст фінансово-господарської діяльності в умовах ринкової економіки, причинно-наслідкові взаємозв'язки економічних явищ та фінансових процесів, структуру інформаційного забезпечення управління;

- набуття навичок обґрунтування управлінських рішень з розв'язання господарсько-економічних ситуацій;

- оволодіння навичками організації та проведення економічного аналізу.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Теоретичні основи економічного аналізу</i>														
Тема 1. Економічний аналіз в системі управління підприємством	1	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Класифікаційні економічного аналізу	2	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Методичні основи економічного аналізу та його інформаційне забезпечення	3	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Теоретичні основи факторного аналізу	4	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Способи вимірювання впливу факторів в детермінованому аналізі	5-6	16	4	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		48	12	-	12	-	24	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. <i>Аналітична оцінка ресурсів, виробництва та результативності діяльності сільськогосподарського підприємства</i>														
Тема 6. Аналіз оборотних активів	7	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Аналіз земельних ресурсів	8	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Аналіз основних засобів	9	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Аналіз трудових ресурсів	10	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Аналіз виробництва продукції рослинництва	11	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Аналіз виробництва продукції тваринництва	12	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Аналіз собівартості виробництва с.-г. продукції	13	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	14	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Аналіз	15	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-

фінансового стану підприємства												
Разом за змістовим модулем 2	72	18	-	18	-	36	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	30	-	30	-	60	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота) з _____												
(якщо є в робочому навчальному плані)												
Усього годин	120	30	-	30	-	60	-	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічний аналіз в системі управління підприємством	2
2	Класифікаційні економічного аналізу	2
3	Методичні основи економічного аналізу та його інформаційне забезпечення	2
4	Теоретичні основи факторного аналізу	2
5	Способи вимірювання впливу факторів в детермінованому аналізі	4
6	Аналіз оборотних активів	2
7	Аналіз земельних ресурсів	2
8	Аналіз основних засобів	2
9	Аналіз трудових ресурсів	2
10	Аналіз виробництва продукції рослинництва	2
11	Аналіз виробництва продукції тваринництва	2
12	Аналіз собівартості виробництва с.-г. продукції	2
13	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	2
14	Аналіз фінансового стану підприємства	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічний аналіз в системі управління підприємством	2
2	Класифікаційні економічного аналізу	2
3	Методичні основи економічного аналізу та його інформаційне забезпечення	2
4	Теоретичні основи факторного аналізу	2
5	Способи вимірювання впливу факторів в детермінованому аналізі	4
6	Аналіз оборотних активів	2
7	Аналіз земельних ресурсів	2
8	Аналіз основних засобів	2

9	Аналіз трудових ресурсів	2
10	Аналіз виробництва продукції рослинництва	2
11	Аналіз виробництва продукції тваринництва	2
12	Аналіз собівартості виробництва с.-г. продукції	2
13	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	2
14	Аналіз фінансового стану підприємства	2

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків

90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5541>,
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5541>,
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форм здобуття вищої освіти:

Шиш А.М., Собченко Т.С., Войцехівський В.І. Економічний аналіз. Навчально-методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка». Київ : ФОП Ямчинський, 2024. 195 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.
2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К. Ковальчука. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.
3. Економічний аналіз: навч. посіб. / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. Київ : КНЕУ, 2013. 556 с.
4. Економічний аналіз: практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 432 с.
5. Карпенко В.Л., Шиш А.М. Цифрові технології та штучний інтелект у сучасному маркетингу в Україні: виклики та перспективи. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 2. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13610743>.
6. Облік та аналітична оцінка основних засобів в умовах розвитку інформаційної економіки: колективна монографія / Л.В. Гуцаленко, І.Д. Лазаришина, У.О. Марчук, О.В. Зінкевич. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 252 с.
7. Рибчук А.В., Ковенська О.А., Антофій Н.М. Економічний аналіз: теорія і практика : навч.-метод. посіб. Київ, 2020. 220 с.
8. Савчук В.К. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Київ : Урожай, 1995. 328 с.
9. Черниш С.С. Економічний аналіз. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 256 с.
10. Шиш А.М. Аналітичне обґрунтування інвестиційних рішень щодо покращення доброту корів молочних порід. *Аналітико-прогнозне і обліково-правове*

забезпечення управління підприємствами аграрного бізнесу, м. Київ, НУБіП України, 26 березня 2021 р.: тези доповідей всеукр. вебінару. Київ, 2021. С. 58-61.

11. Шиш А.М. Візуалізація інвестиційних рішень у комфорт корів. 2022. URL: <https://agrotimes.ua/opinion/vizualizacziya-investyczijnyh-rishen-u-komfort-koriv/> (дата звернення 02.06.2024).

12. Шиш А.М. Референтна модель як інструмент підвищення ефективності операційної діяльності підприємства. *Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України*: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ: НУБіП України, 5-6 жовтня 2023 р.: тези доповідей. Київ, 2023. С. 350-352.

13. Шиш А.М. Роль бухгалтерського обліку у фінансовій стійкості підприємства: стратегічне планування та аналіз фінансових показників. *Здобутки економіки: перспективи та інновації / Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)*. 2023. № 1. URL: <https://doi.org/10.57125/econp.2023.12.29.05> (дата звернення 02.05.2024).

14. Шиш А.М. Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. *Здобутки економіки: перспективи та інновації / Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)*. 2024. № 2. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/13> (дата звернення 02.05.2024).

15. Шиш А.М., Головчак Г. В., Музиченко А.О. Розбудова фінансової стійкості підприємства: важливість стратегічного планування та компетентного аналізу бухгалтерського обліку. *Ефективна економіка*. 2024. №2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.38> (дата звернення 02.05.2024).

16. Шиш А.М., Головчак Г.В., Шепель І.В. Модернізація бухгалтерського обліку та аудиту України в контексті зростаючого інформаційного потенціалу цифрового економічного простору. *Академічні візії*, 2023 (23). URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/563> (дата звернення 02.05.2024).

17. Шиш А.М., Ковтун І.І., Шеверя Я.В. Управління бізнес-інформацією та інноваційні підходи до оптимізації бізнес-процесів. *Бізнес Інформ*. 2023. №11. С. 142-147. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-11-142-147> (дата звернення 02.05.2024).

18. Шиш А.М., Малишенко Л.О., Трифонова О.В. Вплив маркетингових досліджень на прийняття управлінських рішень: роль аналітики в менеджменті та маркетингу. *Економіка та суспільство*, 2023. №58. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-96> (дата звернення 02.05.2024).

19. Шиш А.М., Нестеров В.Ф., Музиченко Т.О. Ефективний економічний розвиток підприємства через інтелектуальний аналіз даних: використання AI для прогнозування та оптимізації стратегій бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-87> (дата звернення 02.06.2024).

20. Шиш А.М., Новіченко Л.С., Ковернінська Ю.В. Про впровадження цифрових технологій у бухгалтерському обліку і фінансовому аналізі. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. №5. URL: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5.10> (дата звернення 02.05.2024)/

21. Яремко І.Й. Історія обліку, аналізу та аудиту: навч. посібник / І.Й. Яремко,

О.С. Лемішовська. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 220 с.

22. Anatolii Shysh, Olga Ievsieieva; Halyna Matskiv; Nataliia Raiter; Oleksandr Momot. The Use of Big Data in Corporate Accounting and Data Analysis: Opportunities and Challenges. Data and Metadata, Vol. 3 (2024).
<https://dm.ageditor.ar/index.php/dm/article/view/262/166>,
<https://doi.org/10.56294/dm2024430> (дата звернення 02.05.2024).

23. Shish A., Slobodyanik G., Voitsekhivskiy V., Maister A. (stud) et. al. Prospectivity of application of modern growth of regulatory substances for the purpose of increasing the commodity and profitability of batun onions. International Scientific Periodical Journal "Modern Technology and Innovative Technologies. Germany, Karlsruhe. 2022. 20(3): 109-112.

24. Shish A., Voitsekhivskiy V. et.al. Rating and economic assessment of late apples. International Scientific Periodical Journal "SWorldJournal". Bolgary. 2022. Vol. 12. Part.1 P. 11-15.

25. Shish A., Voitsekhivskiy V., Kodola R. et. al. Production and economic evaluation of late potato varieties. International Scientific Periodical Journal "Modern Technology and Innovative Technologies". Karlsruhe, Germany. 2021. Issue №18. Part 1. P. 52-56.

26. Shysh A., Denisyuk V. (Студ), Muliarchuk O., et. al. Matviienko A. Productivity and economic efficiency of cultivation corn for grain under the conditions of a group of companies «LNZ GROUP». International Scientific Periodical Journal "Modern Technology and Innovative Technologies. Germany, Karlsruhe. 2022. 23(2): 57-60.

27. Shysh A., Shchyrba I., Ivanova N., Larikova T., Mykhailovyna S. Analysis of the Risks of using Blockchain Technology in Accounting and Auditing: Pacific Business Review International. 2023. Vol. 16. Issue 2. P. 116-125. URL:
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001086964500012>
(http://www.pbr.co.in/2023/2023_month/August/12.pdf) (дата звернення 02.05.2024).